

Broj: 01,02,03,03/11-05-1-2212/17
Sarajevo, 15. 12. 2017. godine

KOLEGIJ ZASTUPNIČKOG DOMA PSBiH
KOLEGIJ DOMA NARODA PSBiH

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO. 23-01-2018			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Bilježnica

Predmet: Izvješće s Globalnog foruma žena političkih čelnica (WPL), održanog

28.-30. studenoga 2017. u Reykjaviku, na Islandu

Izaslanica u Domu naroda PSBiH Zdenka Džambas sudjelovala u Reykjaviku na Globalnom godišnjem sastanku na vrhu organizacije „Žene političke čelnice“, na poziv predsjednice Globalnog foruma Silvane Koch Mehrin, nastavljajući kontinuitet sudjelovanju na ovom godišnjem okupljanju žena političkih čelnica, a koji je prošle godine održan u Ammanu, u Jordanu.

U glavnom gradu Islanda na trodnevnom Globalnom godišnjem sastanku na vrhu okupilo se više od 400 bivših i aktualnih predsjednica i premijerki država i vlada te parlamentarki iz više od 100 zemalja svijeta s ciljem ostvarivanja jednakopravnosti spolova unutar i izvan političke sfere.

Godišnji globalni sastanak na vrhu WPL-a je forum za razmjenu najboljih praksi diljem svijeta na polju liderstva, zakonodavstva i političkih programa postavljenih tako da daju rezultate. Godišnji globalni sastanak na vrhu WPL-a jedinstvena je prilika sudionicama za razgovor o globalnim izazovima, razmjenu najboljih praksi i sudjelovanje u političkom dijalogu koji odražava utjecaj i svjetske perspektive današnjih ženskih donositelja odluka.

Sa Sastanka na vrhu upućena je poruka da treba ukloniti seksizam i seksualno uznemiravanje žena iz politike i bilo kojeg drugog područja, kao i da u vezi s tim treba promijeniti obrasce svjetskog poretka. Sudionice Sastanka na vrhu u Reykjaviku istaknule su da je obrazovanje najjači instrument globalnih promjena, zbog čega je, kako su se suglasile sudionice skupa, nužno ulagati u obrazovni proces koji svima pruža jednake mogućnosti.

U svome obraćanju sudionicama Sastanka na vrhu za vrijeme predstavljanja nacionalnih izaslanstava, izaslanica Zdenka Džambas naglasila je da Bosna i Hercegovina ulaže znatne napore na planu rodne ravnopravnosti, zbog čega se svake godine, kako je rekla, bilježi porast udjela zastupljenosti žena u institucijama BiH, naročito u sektoru obrane i sigurnosti. U vezi s tim je gđa Džambas spomenula da je u BiH žena na dužnosti ministra obrane, kao i da su žene sve zastupljenije na drugim ključnim dužnostima kakva je dužnost premijerke jednog od dva bh. entiteta. Gospođa Džambas upozorila je na značaj

uključivanja većega broja žena u obrazovni proces na tehničkim fakultetima.

U svome govoru predsjednica WPL-a Silvana Koch Mehrin naglasila je da je zadaća Sastanka na vrhu doprinijeti jednakosti i porastu broja i utjecaja žena u politici. Prema njezinim riječima, jednako sudjelovanje žena u svjetskoj ekonomiji povećalo bi globalni BDP za 26 % ili za 28 triliona dolara.

"Možemo pridonijeti jednakosti povećavanjem broja i utjecaja žena u politici. To je misija Žena političkih čelnica", smatra predsjednica Globalnog foruma liderki Silvana Koch Mehrin.

Sastanak na vrhu u Reykjaviku bio je prilika ženama političkim čelnicama sa svih kontinenata da razmijene iskustva u vezi s donošenjem zakonodavnog okvira i drugim mjerama u borbi za rodnu ravnopravnost. Na plenarnoj sjednici Sastanka na vrhu u vezi s tim je zaključeno da su žene i djevojke pokretači globalnog razvitka, kao i da su prepoznate kao nositelji mira i mirovnih procesa diljem svijeta.

Trodnevni skup podržao je i predsjednik Islanda Gudni Johannesson, koji je organizirao prijam za sudionike Sastanka na vrhu. Tijekom prijama se izaslanica Džambas susrela s predsjednikom Johansonom, a razgovarala je i s predsjednicom Republike Hrvatske Kolindom Grabar-Kitarović.

Gospođa Džambas, u svojstvu zamjenice predsjedatelja Skupine prijateljstva PSBiH za Aziju, imala je susret i s članicama parlamentarnih izaslanstava Filipina i Malezije, s kojima je razgovarala o unaprjeđenju parlamentarne i ekonomske suradnje dviju zemalja. Također je imala susrete sa zastupnicama iz Srbije, Crne Gore i Slovenije, kao i s brojnim drugim parlamentarkama koje imaju značajne uloge u zemljama diljem svijeta.

Posebna gošća Sastanka na vrhu bila je bivša predsjednica Islanda Vigdis Finbogadóttir, koja je na toj dužnosti provela 16 godina - od 1980. do 1996. godine, a koja je ujedno prva demokratski izbarana predsjednica u svijetu. Napomenula je kako posljednja izvješća pokazuju da je poboljšano radno okruženje za žene u politici. Premda se u svijetu bilježe poboljšanja na području ravnopravnosti spolova, čak i Island, koji se smatra vodećom zemljom po pitanju rodne ravnopravnosti, daleko je od zacrtanih ciljeva, rekao je predsjednik Islandskog parlamenta Steingrímur J. Sigfússon, koji je bio jedan od domaćina ovoga skupa. Samo 7 % šefova država u svijetu danas čine žene, a udio žena u nacionalnim parlamentima na globalnoj razini lagano raste i danas čini oko 23 %. Moto ovogodišnjeg sastanka na vrhu u Reykjaviku bio je: „Mi to možemo“ i pokazuje uspjeh Islanda u postizanju ravnopravnosti spolova.

Tijekom radnog dijela konferencije održane su plenarne i tematske sesije na kojima je za najvažnije istaknuto obrazovanje, koje može poslužiti kao najjače oružje u rukama svakog pojedinca. Sudionice su se suglasile da žene trebaju povećati sudjelovanje u STEM-u, koje se ponovno vraća u središte educiranja mladih ljudi, što je i jedan od zaključaka Sastanka na vrhu.

Predsjednica Estonije Kersti Kaljulaid govorila je o važnosti razvijanja digitalnog društva i istaknula da je pristup digitalnim tehnologijama i Informacijama budućnost svjetske ekonomije. Posljednji indeks Svjetskog ekonomskog foruma pokazuje da se primanja muškaraca povećavaju brže od primanja žena. Prema aktualnim trendovima, trebat će 217 godina za izjednačavanje primanja muškaraca i žena, što je zaključak izvješća s foruma. Litvanska predsjednica Dalija Gribauskaitė, koja predsjedava Vijećem žena svjetskih čelnica, rekla je da je ovaj trend zabrinjavajući te da se i uz oporavak ekonomije i veći gospodarski razvitak u svijetu povećava razlika u plaćama, umjesto da se smanjuje.

Na Sastanku na vrhu također su aktivno sudjelovale predstavnice sljedeće generacije žena - buduće čelnice. WPL je okupio tinejdžerice, a buduće čelnice izrazile su uvjerenje da se svijet mora promijeniti kako bi se postigla veća ravnopravnost spolova. Na Globalnom forumu žena dodjeljene su godišnje nagrade za izuzetan doprinos ženama koje su imale važne uloge na ključnim i odgovornim položajima. Kuriozitet sastanka na vrhu je i da je u završnici skupa prvi javni govor imala samo nekoliko sati ranije imenovana premijerka Islanda Katrín Jakobsdóttir.

Organizatori skupa, na kojem se okupio najveći broj sadašnjih i bivših predsjednica, premijerki i parlamentarki u svijetu, najavili su da će idući godišnji forum biti održan u vrijeme kada se obilježava 100 godina od davanja prava glasa ženama, i to u istočnoj Europi, točnije u Vilniusu (Litva), gdje se nalazi Europski institut za jednakopravnost spolova, koji će biti i domaćin skupa.

Izvješće pripremila:

Natasa Čabak

Sektor za međunarodne odnose
i protokol Tajništva PSBiH

Izvješće odobrila:

Zdenka Džambas

izaslanica u Domu naroda PSBiH

Dostaviti:

- naslovu
- Povjerenstvu za vanjske poslove ZD PSBiH
- a/a